

BaraMa Könyvvizsgáló és Könyvelő KFT
2943 Bábolna, Kisfaludy ltp. C. ép. I/4.
Telefon: 34/ 568-159; Fax: 34/369-159
E-mail: barama.kft @ t-online.hu
Honlap: www.barama.uw.hu

TÁJÉKOZTATÓ

A MEZŐGAZDASÁGI TERMÉKEK FORDÍTOTT ADÓZÁSÁRÓL

A 2012. évi XLIX. Törvény értelmében 2012. július 01-től hatályba lép a fordított adózás a mezőgazdasági szektor egyes tevékenységeire.
Fontos kiemelni, hogy a fordított adózás csak bizonyos **TERMÉKEKRE** terjed ki, szolgáltatásokra nem.

Az ÁFA törvény 6/A mellékletében szereplő termékek esetében kell a fordított adózást alkalmazni.

Melyek ezek a termékek?

Ssz.	Vámtarifa szám	Megnevezés
1	1001	Búza és kétszeres (a kétszeres: a búza és a rozs egyenlő arányú, vagy 1:2-höz való keveréke)
2	1002	Rosz
3	1003	Árpa
4	1004	Zab
5	1005	Kukorica
6	1008 90 10	Triticalé (búza és rozs keresztezésével létrehozott szemes gabonaféle takarmánynövény)
7	1206 00	Napraforgómag, törve is
8	1205	Repce-, vagy olajrepce mag és törve is
9	1201	Szójabab, törve is

A fenti növényfajok esetében az érintett növényfajok **vetőmagja is** beletartozik a fordítottan adózói körbe!

A termékbesorolásnál a Kereskedelmi Vámtarifa 2002.07.31. napján érvényes besorolási rendje tekintendő irányadónak! Ld. **1. sz. melléklet** (NAV Szakértői Intézet kiadott tájékoztatója!)

Mit jelent a fordított adózás?

Az eladó az adókötelesen értékesített termék után nem számít fel ÁFÁ-t, vagyis nettó áron értékesítés, az általános forgalmi adót pedig a vevő fizeti be.

Mikor kell fordított ÁFÁ-s számlát kiállítani a fenti termékek értékesítésekor? (Ld. 3. sz. melléklet)

Ha a termék beszerzője (tehát a vevő) :

- általános szabályok szerint adózó ÁFA adóalany
- kizárólag közérdekű, vagy egyéb speciális jellegére tekintettel adómentes tevékenységet végző adóalap,
- EVA adóalany

Ha a termék értékesítője (tehát az eladó):

- általános szabályok szerint adózó ÁFA adóalany
- EVA adóalany.

A fordított ÁFA alkalmazásának feltétele, hogy az ügylet teljesítésében **érintett felek mindegyike belföldön nyilvántartásba vett adóalany legyen.**

Az adóhatóság honlapján ellenőrizhető az adóalanyok jogállása:

- ÁFA alany jogállása:

http://nav.gov.hu/magyar_oldal/oldalak/nav/adatbazisok/ADATBLEKER/afaalanyok/afaalanyok_egyszeru

- EVA alany jogállása:

http://nav.gov.hu/magyar_oldal/oldalak/nav/adatbazisok/ADATBLEKER/evaalanyok/evaalanyok_egyszeru

Változik-e a mezőgazdasági kompenzációs felár rendszere?

Nem. Az ÁFA törvény XIV. fejezete szerinti mezőgazdasági tevékenységet folytató, különleges jogállású adóalany esetében nincs változás, továbbra is jogosult a kompenzációs felárra. A felvásárló pedig az eddigi gyakorlattal megegyezően levonásba helyezheti a felárat.

Ha viszont a különleges jogállású adóalany a **különös adózási mód alá tartozó ügyletei mellett** végzett termékértékesítése után az ÁFA tv. általános szabályai szerint teljesíti adókötelezettségét – felmerülhet az ÁFA törvény 142.§ (1) bekezdés i, pont szerinti adózása, tehát a fordított adózás.

Amennyiben az ilyen adóalany a fenti 6/A sz. mellékletben szereplő terméket értékesít, amelynek előállítása nem az adóalany saját gazdaságában történt, az adóalany a fordított adózás szabályai szerint köteles eljárni.

Felhívom a figyelmet a NAV honlapon megjelent gyakran ismételt kérdések pontjaira, melyeket sokan figyelmen kívül hagynak! Javasolnám, az adóalany kérjen egy nyilatkozatot a felvásárlási bizonylathoz, melyben az eladó nyilatkozik, hogy nincs a Kkv. Szerinti vállalkozásban 25 %-ot meghaladó tulajdoni hányada, így kompenzációs felárra jogosult!

29. Mezőgazdasági őstermelő, ha egyéni vállalkozóként más tevékenységet is végez, jogosult-e kompenzációs felárra?

2010.02.09.

A mezőgazdasági tevékenységet egészben vagy meghatározó részben folytató adóalany, aki (amely) a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény (a továbbiakban: Kkv.) rendelkezései szerint egyúttal mikro- és önálló vállalkozás is, vagy annak minősülne, ha a Kkv. hatálya alá tartozna, és gazdasági céllal belföldön telepedett le, gazdasági célú letelepedés hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön, jogosult a kompenzációs felár igénylésére. Az áfatörvény alkalmazásában az adóalanyként végzett gazdasági tevékenysége szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a tevékenységet egyéni vállalkozói igazolvány és/vagy őstermelő igazolvány alapján végzi-e, a magánszemély az egyéni vállalkozói igazolvány és az őstermelői igazolvány szerinti tevékenységét ugyanazon áfa adóalanyisága keretében végzi. **A kompenzációs felárra jogosultság vizsgálatakor ennek megfelelően az egyéni vállalkozói igazolvány alapján végzett tevékenység bevételét, az ahhoz kapcsolódóan foglalkoztatottak számát is figyelembe kell venni.**

30. A kompenzációs felárat alkalmazhatja-e mezőgazdasági tevékenységére társaságban 25%-os tulajdoni hányadot meghaladó részesedéssel rendelkező tag?

2010.02.09.

A mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalany kompenzációs felárra jogosultságának egyik feltétele, hogy az adóalany a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény (továbbiakban: Kkv.) szerint mikro és önálló vállalkozásnak minősíthető legyen. Az olyan adóalany, amely egy másik vállalkozásban **legalább 25%-os tulajdoni hányaddal rendelkezik, a Kkv. szerint nem önálló vállalkozás, így a kompenzációs felárra jogosultság feltételeinek nem felel meg.** Az önálló vállalkozásnak minősülés szempontjából főszabály szerint a július elsejei állapotot kell figyelembe venni.

http://www.nav.gov.hu/magyar_oldalak/nav/gyik/gyik_2010_ig/afa#faq_5292581

Kötelező adatszolgáltatás a fordított adózású ügyletekről

Az Art. 31/A. § (1 - 2) bekezdése szerint a fordított adózású terméket értékesítő, és azt beszerző adóalanyok az ÁFA bevallásban adatszolgáltatási kötelezettsége keletkezik.

Az adatszolgáltatás tartalma:

- eladó és vevő **adószáma**
- a termékértékesítés **teljesítésének napja**
- **vámtarifaszám szerinti megbontásban** az értékesített termék **kilogrammban** meghatározott mennyisége
- az értékesített termék **ezer forintra** kerekített összegben meghatározott **adóalapja**.

Fordított adózású számlán minek kell szerepelnie?

Mind a vevő, mind pedig a szállítónak az adószámát fel kell tüntetni a számlán. A számlán áthárított adó, adómérték, százalékkértén nem szerepelhet.

A számlán fel kell tüntetni, hogy „ Az adót az ÁFA törvény 142.§ alapján a termék beszerzője fizeti”.

A kötelező adatszolgáltatáshoz célszerű a számlán feltüntetni a VTSZ számot, a mennyiséget kilogrammban!

Ld. 3 sz. számlázási segédlet!

Kell-e fordított ÁFA nyilatkozat a mezőgazdasági termékértékesítésről?

Az ÁFA törvény 142. § d, pontja írja elő, hogy a 6. sz. mellékletben felsorolt termékek tartoznak a fordítottan adózói termékek körébe.

A 142. § (1) b, bekezdésében szerepel az építési-szerelési és egyéb szerelési munkák esetében, hogy” az építési engedély-köteles szolgáltatásról a szolgáltatás igénybevevője előzetesen és írásban köteles nyilatkozni a szolgáltatás nyújtójának”.

A mezőgazdasági termékértékesítésnél tehát **nincs írásbeli nyilatkozattételi kötelezettség.** (Ha az adóalany esetleg a fenti adóhatósági honlapon nem tud meggyőződni az adóalanyiságról – kérhet írásbeli nyilatkozatot megerősítésként – Ld. **2. sz. melléklet** Nyilatkozat-minta)

Milyen időponttól kell alkalmazni a fordított adózást a mezőgazdaságban?

A mezőgazdasági szektorra kiterjesztett fordított adózást azon ügyletek esetén kell először alkalmazni, amelynek teljesítési időpontja 2012. július 01. napjára esik, vagy azt követi. A fordított adózást a mezőgazdasági termékekre ezen időponttól 2014. június 30. napját magába foglaló adó-megállapítási időszak tekintetében kell alkalmazni.

Fordított adózású ügyleteknél mi a teljesítés időpontja az ÁFA törvény szerint?

Az adófizetési kötelezettség a fordított adózás esetén nem a számlán feltüntetett teljesítési időpontban keletkezik, de az eladónak a teljesítési időpontot szerepeltetnie kell a számlán.

Az ÁFA törvény 60.§-a alapján a fordított adózás alá eső termékértékesítések esetén a fizetendő adót az alábbi időpontok közül a **leghamarabb** bekövetkező időpontban kell megállapítani:

- a számla kézhezvételekor
- az ellenérték megtérítésekor
- a teljesítést követő hó 15.napja.

Az **eladó** a számláján feltünteti a teljesítési időpontot, ami nem más, mint a gazdasági esemény tényállásszerű bekövetkezési időpontja.

Az eladónál az ÁFA törvény szerinti is ez lesz a teljesítési időpont.

A **vevőnél** kell vizsgálni, hogy a fenti három esemény közül melyik következett be a leghamarabb.

Ha a fordított adózást két magyar adóalany közötti ügylet esetén alkalmazzuk, akkor döntő többségében a számla kézhezvételekor keletkezik az adófizetési kötelezettség.

A számla kézhezvétele rendszerint korábbi időpontra esik, mint a megfizetés dátuma.

A teljesítést követő hónap 15. napja csak akkor lehet adófizetési kötelezettség időpontja, ha az eladó nem a törvénynek megfelelő időpontban állítja ki a számlát, vagy az átvétel postai út, vagy egyéb szállítási nehézségek miatt késedelmes.

A vevőnél tehát *általában* a számla kézhezvételének időpontjában kell a fizetendő ÁFA-t megállapítania. Természetesen, amennyiben az ÁFA levonás feltételei fennállnak ugyanebben az adó-megállapítási időszakban levonható ÁFA-ként is szerepeltetheti az adóalany az ÁFA-t.

Fordított adózás elő termékértékesítés előlege

Amennyiben a fordított adózás alá eső termékértékesítéshez **előleg** is kapcsolódik, akkor a teljesítési időpont az előleg átvételének, illetve az előleg jóváírásának az időpontja az eladó bankszámláján.

Az ÁFA törvény 159. §-a írja elő, hogy az adóalany köteles a termékértékesítésről a vevő részére számla kibocsátásáról gondoskodni, ha részére egy másik ÁFA-alany vagy nem ÁFA-alany jogi személy előleget fizet. Tehát a fentiek alapján a fordított adózás alá eső ügyletekről is **kell előlegszámlát kiállítani**.

Az előlegszámlán szerepelnie kell pontosan, hogy milyen termékértékesítéshez kapcsolódik az előleg. (nem elegendő a szállítási szerződésre történő hivatkozás, annak a pontos megnevezése is szükséges. Pld. 2012.07.15-i Kukorica szállítási szerződés szerinti előleg; és a számlán szerepeljen, hogy fordított adózás alá eső termékértékesítés előlege)

Átmeneti rendelkezések

A 6/A. sz. mellékletben szereplő termék értékesítése esetén egyenes adózás alkalmazandó, ha az ellenérték megtérítése 2012. július elsejét megelőző időpontban megtörtént még akkor is, ha a termékértékesítés teljesítési időpontja a 2012.06.30-át követő napra esik.

Egyenes adózású marad az ügylet abban az esetben is, ha a termékértékesítésről kibocsátott számlát a termék beszerzője 2012.07.01-jét megelőzően kézhez vette, függetlenül attól, hogy a termékértékesítés teljesítési időpontja 2012.06.30-át követő napra esik. (ez tulajdonképpen a teljesítést megelőző számlakibocsátás, ami csak az ÁFA tv. 58. § hatálya alá tartozó ügyleteknél indokolt!)

Példák, ha előlegfizetést történt a 2012.07.01-től fordított adózás alá eső termékértékesítéseknél:

Először is vizsgálendő, hogy a szerződő felek nettó vagy bruttó összegben állapodtak meg!

Amennyiben a szerződésben csak annyi szerepel, hogy a felek a búza vételárában 1 000 000 Ft-ban állapodtak meg, akkor a Ptk. szerint ez mindig bruttó értéket jelent.

Amennyiben a szerződésben rögzítették, hogy a felek a búza vételárát 1 000 000 Ft + ÁFA, vagy 1 000 000 Ft + 27 % ÁFA, vagy 1 000 000 Ft nettó összegben állapodtak meg – akkor ez „nettót” jelent.

Nézzünk két példát:

A. Az eladók szerződést kötöttek 2012.06.05-én, hogy **nettó 1 000 000 Ft** értékben búzát fognak eladni. A búza leszállítására 2012. 08.10-án kerül sor. A leszállítás feltétele, hogy a vevő 254 000 Ft előleget 2012.06.20-ig utaljon el.

Eladó:

2012.06.20-án bankszámláján jóváírták a 254 000 Ft előleget, melyről 27 %-os ÁFA-s előlegszámlát állít ki: ÁFA alap 200 000 Ft + 54 000 Ft 27 %-os ÁFA.

A 2012.06.havi ÁFA bevallásában az előleget és az ÁFÁ-t fizetendő ÁFA-ként beállítja.

Vevő: 27 %-os adómértékű előlegszámlát kap az eladótól, melynek a teljesítési időpontja 2012.06.20-a.

Az előlegszámla alapján 200 000 Ft adóalap és 54 000 Ft levonható ÁFA keletkezik, melyet a 2012.06.havi adóbevallásában szerepeltet.

2012.08.10-én a szállító leszállítja a szerződésnek megfelelően a búzát, melynek szerződés szerinti értéke nettó 1 000 000 Ft.

Erről a következőképpen állítja ki a számlát:

Megnevezés	ÁFA alap (Ft)	ÁFA (Ft)
Búza VTSZ 1001 kg	1 000 000	
Le: előleg (2012.06.20.)	- 200 000	- 54 000
Fizetendő	800 000	Ford. adó alá eső termékértékesítés

A vevő által összesen fizetett 1 054 000 Ft, melyből ÁFA 54 000 Ft.

Tehát az előleg, mint önálló ügylet – 2012.06.havi ÁFA bevallásban szerepelt mindkét félnél –ezzel további teendő nincs.

A megállapodás nettóban történt, az eladó az 1 000 000 Ft-ból előlegként 200 000 Ft nettó összeget kapott meg, így további 800 000 Ft a követelése.

B, Az eladók szerződést kötöttek 2012.06.05-én, hogy **bruttó 1 000 000 Ft** értékben búzát fognak eladni. A búza leszállítására 2012. 08.10-án kerül sor. A leszállítás feltétele, hogy a vevő 254 000 Ft előleget 2012.06.20-ig utaljon el.

Eladó:

2012.06.20-án bankszámláján jóváírták a 254 000 Ft előleget, melyről 27 %-os ÁFA-s előlegszámlát állít ki: ÁFA alap 200 000 Ft + 54 000 Ft 27 %-os ÁFA.

A 2012.06.havi ÁFA bevallásában az előleget és az ÁFA-t fizetendő ÁFA-ként beállítja.

Vevő: 27 %-os adómértékű előlegszámlát kap az eladótól, melynek a teljesítési időpontja 2012.06.20-a.

Az előlegszámla alapján 200 000 Ft adóalap és 54 000 Ft levonható ÁFA keletkezik, melyet a 2012.06.havi adóbevallásában szerepeltet.

2012.08.10-én a szállító leszállítja a szerződésnek megfelelően a búzát, melynek szerződés szerinti értéke bruttó 1 000 000 Ft.

Erről a következőképpen állítja ki a számlát:

Megnevezés	ÁFA alap (Ft)	ÁFA (Ft)
Búza VTSZ 1001 kg	1 000 000	
Le: előleg (2012.06.20.)	- 200 000	- 54 000
Fizetendő	746 000	Ford. adó alá eső termékértékesítés

A vevő által összesen fizetett 1 000 000 Ft, melyből ÁFA 54 000 Ft.

Tehát az előleg, mint önálló ügylet – 2012.06.havi ÁFA bevallásban szerepelt mindkét félnél –ezzel további teendő nincs.

A megállapodás bruttó összegben történt, az eladó az 1 000 000 Ft-ból előlegként 254 000 Ft-ot kapott meg, így további 746 000 Ft a követelése.

Mindkét esetben nehézségekbe ütközik általában a számlázó programok „rugalmatlansága” és ÁFA- analitika kezelése. Mivel az építőiparban 2008-ban ez már felmerült problémaként – remélhetőleg megoldották a szoftveresek ezt a lehetőséget! Ha mégsem, akkor ajánlatom a nyomtatványboltban megvásárolható számlalap! (szigorú számadás alá kell vonni!)

Javaslatom még, 2012.07.01-je előtt a bruttóban megkötött szerződéseket érdemes nettó összegűre módosítani a felek megállapodásaként!

Gyakorított ÁFA bevallás kérelmezése

Az Art. 2. sz. melléklet I/Határidők 2/b. pontja alapján az adóalany kérelmére az adóhatóság az adóév végéig ÁFA gyakorított elszámolását engedélyezheti.

Az adóhatóság tájékoztatója alapján amennyiben az adóalany a gyakorított elszámolás engedélyezését 2012. július elsejét megelőzően benyújtott kérelme alapján kizárólag az adóév 2012.07.01-től kezdődő időszakra kéri, ezt a kérelmében külön jeleznie kell. Amennyiben a tevékenységet folyamatosan gyakorló adóalany 2012. június 30-át követően kéri a gyakoribb bevallást és elszámolást az adóhatóság – legkorábban – a kérelem benyújtásának negyedévében, a negyedév első napjától engedélyezheti.

Ha az adóalany a gyakoribb elszámolást az általa értékesített mezőgazdasági termékek fordított adózás alá tartozására tekintettel kéri, kérelmében e tényt egyértelműen alá kell támasztania, így pld. be kell mutatnia, hogy milyen nagyságrendet képvisel az értékesítései körében a fordított adózás alá tartozó mezőgazdasági termékek értékesítése.

Az adóhatóság az engedélyezési eljárás során mérlegei a kérelemben bemutatottakat, illetve van több kizáró ok is. Ld. Fenti Art hivatkozás!

Jelen tájékoztatót a 2012.06.22-ig megjelent iránymutatások, értelmezések alapján állítottam össze.

Az ezt követően kiadott állásfoglalások felülírhatják, módosíthatják összefoglalásomat.

Bábolna, 2012. június 22.

*Baranyai Magdolna
Bejegyzett adószakértő*

Kiegészítés:

Az adóhatóság **2012.07.13-án** tájékoztatást tett közzé a ***napraforgómag és a pattogatni való kukorica*** besorolásával kapcsolatban az alábbiak szerint:

Az Áfa tv. 6/A melléklete – többek között – az 1005 vámtarifaszám alá tartozó kukoricát és a 1206 00 vámtarifaszám alá tartozó napraforgómagot (törve is) tartalmazza.

A kereskedelmi forgalomban számos napraforgó és pattogatni való kukorica van jelen. A konkrét termékek esetében a pontos előállítási mód és ezen túl a pattogatni való kukorica esetében a felhasznált kukorica fajtájának ismeretében lehet meghatározni, hogy az adott termék melyik vámtarifaszám alá sorolandó, s így értékesítésére a fordított adózás alkalmazandó-e.

Napraforgómag:

a) A **pirított napraforgómag** a 1904 vámtarifaszám alá tartozik. Mivel az Áfa tv. 6/A sz. melléklete ilyen vámtarifaszám alatt nem nevesít terméket, így a fordított adózás alkalmazásának a hatálya e termék értékesítésére **nem terjed ki**, azaz az adókötelezettséget e termék értékesítésével összefüggésben az Áfa tv. általános szabályai szerint kell teljesíteni.

b) A **nem pirított, étkezési célú napraforgómag** (héjasan vagy héj nélkül) viszont az Áfa tv. 6/A melléklete által felsorolt termékkörbe („napraforgómag, törve is: 1206 00 vtsz”) tartozik. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a fordított adózásnak az Áfa tv. 142. § (3)-(4) bekezdéseiben rögzített *általános személyi feltételei* valamint a mezőgazdasági termékkör tekintetében az Áfa tv. 142. § (8) bekezdésében rögzített *különös személyi feltétele* együttesen teljesülnek, abban az esetben a termék értékesítésére **a fordított adózás az alkalmazandó.**

A feltételek vizsgálatából az következik, hogy amennyiben például egy kiskereskedelmi üzletben a 1206 00 vámtarifaszám alá tartozó – b) pont szerinti – terméket nem adóalany vásárló (végső fogyasztó) részére értékesítik, abban az esetben a személyi feltételek hiányában nem alkalmazható a fordított adózás, azaz az adókötelezettséget az értékesítő adóalany teljesíti.

Pattogatni való kukorica

a) A **nem főzni való kukorica** – megmunkálását tekintve csupán hántolatlan vagy másképpen meg nem munkált – az 1005 vámtarifaszám alá tartozik. E vámtarifaszám szerinti kukorica az Áfa tv. 6/A melléklete által felsorolt termékkörbe („kukorica: 1005 vtsz”) tartozik, így e termék értékesítése – amennyiben a hivatkozott személyi feltételek is teljesülnek – **fordított adózás hatálya alá esik.**

b) Ettől eltérő a kiszерelt és előállított kukorica vámtarifaszám szerinti besorolása, amely **elő van készítve a pattogatáshoz és zacskókban, dobozokban van kiszерelve** (a kukorica, mint gabonaszem található meg bennük, általában olajosak és ízesítettek, azonnali fogyasztásra nem alkalmasak, a fogyasztásukhoz mikrohullámú sütő alkalmazása javasolt).

Az így kiszерelt és előállított kukorica esetében fajtától függően két vámtarifaszám is szóba jöhet:

A termék a 2055.80 vámtarifaszám alá tartozik abban az esetben, amennyiben a Zea mays var. Saccharata fajtájú, csemegekukoricából készül.

A termék, amennyiben nem a Zea mays var. Saccharata fajtájú kukorica felhasználásával készül, a 2008.99 vámtarifaszám alá sorolandó.

Tekintettel arra, hogy az Áfa tv. 6/A melléklete nem nevesíti a fenti vámtarifaszámok (2055.80 , illetve 2008.99) szerinti termékeket, így a fordított adózás alkalmazásának a hatálya e termékek értékesítésére **nem terjed ki.**

c) A kiskereskedelmi forgalomban jelen lévő natúr/vagy ízesített **már kipattogatott, kiszерelt ún. „pop corn” termékek** a 1904.10 vámtarifaszám alá tartoznak, mely azonban **nem tartozik** a fordított adózással érintett termékkörbe.

http://apeh.hu/magyar_oldal/nav/ado/afa080101_hatalyos/piritott_napraforgomag.html

Az adóhatóság **2012.07.19-én** tette közzé az alábbi tájékoztatót:

A „búza ocsú” megítélése a fordított adózás szempontjából

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (továbbiakban: Áfa tv.) 142. § (1) bekezdés i) pontja alapján az Áfa tv. 6/A mellékletében felsorolt termékek értékesítése esetében az adót a termék beszerzője fizeti.

Az **ocsú** a búza tisztításakor képződött törmelékes maradék, mely jellemzően tartalmaz tört szemeket, idegen anyagokat, mint pl. port, pelyvát, lélhát, illetve növényi részeket.

A **2308 vámtarifaszám** alá tartoznak az olyan növényi anyagok ipari megmunkálása során keletkező hulladékok, maradékok és melléktermékek, amely megmunkálásának az a célja, hogy a növényi anyagok valamely alkotórészét kivonják.

A „búza ocsú, növényi maradék és melléktermék” a 2308 vámtarifaszám alá tartozik. E vámtarifaszám alá tartozó termékek vonatkozásában az árubesorolás szempontjából másodlagos a melléktermék keletkezésének helyszíne.

Az Áfa tv-nek a mezőgazdasági fordított adózással érintett termékkört meghatározó 6/A sz. melléklete nem sorolja e körbe a 2308 vámtarifaszám alá tartozó termékeket, így az e vámtarifaszám alá tartozó „búza ocsú, növényi maradék és melléktermék” értékesítésére az Áfa tv. 142. § (1) bekezdés i) pontja szerinti **fordított adózás nem alkalmazható.**

http://www.nav.gov.hu/magyar_oldalak/nav/ado/afa080101_hatalyos/buza_ocsu.html

1. sz. melléklet

2012.06.14.

Tájékoztató az Áfa tv. 6/A. számú mellékletében szereplő termékek tarifális besorolásáról

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (továbbiakban: Áfa tv.) 6/A. számú melléklete határozza meg azokat a mezőgazdasági termékeket, amelyek értékesítése az Áfa tv. 2012. július elsejétől hatályos 142. § (1) bekezdés i) pontja alapján fordított adózás alá tartoznak.

E Tájékoztató az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 176. § (13) bekezdése a) pontja értelmében a 2002. július hó 31. napján érvényes Kereskedelmi Vámtarifa rendelkezései alapján készült.

Sorszám	Megnevezés	Vtsz.
1.	Kukorica	1005
2.	Búza és kétszeres	1001
3.	Árpa	1003
4.	Rozs	1002
5.	Zab	1004
6.	Triticale	1008 90 10
7.	Napraforgó-mag, törve is	1206 00
8.	Repce- vagy olajrepcemag, törve is	1205
9.	Szójabab, törve is	1201

1-6. Búza és kétszeres, rozs, árpa, zab, kukorica és triticale

A 10. Árucsoportba tartoznak a fenti gabonafélék szemtermései kalászban vagy gabonaszárral együtt. Megmunkálásukat tekintve csupán a hántolatlan vagy másképpen meg nem munkált gabonafélék tartozhatnak ide, vagyis amelyek malomiparilag nem megmunkáltak. A friss gabonafélék ebbe az Árucsoportba kell osztályozni akár alkalmas zöldségként történő felhasználásra, akár nem. Ezeket a gabonaféléket felhasználhatják vetési, élelmezési és takarmányozási célra egyaránt.

Fontos megemlíteni, hogy az érés előtt levágott gabonafélékből nyert szemeket, amelyeken a magburok még rajta van, úgy kell osztályozni, mint a közönséges gabonaszemet.

Általános szabályok:

- A gabonafélék szárított kalászatát, amelyet fehérítettek, festettek, impregnáltak vagy más módon díszítési célra elkészítettek, nem ebbe az árucsoportba kell osztályozni, hanem a 6. Árucsoport jöhet szóba.

- Azok a gabonafélék azonban, amelyek tartósítás céljából hőkezelésen estek át, amely a szemek részleges kocsonyásodását és néha kirepedését okozhatja, ebbe az Árucsoportba tartoznak.
- Az ezen Árucsoportba tartozó gabonafélék őrléséből származó termékek (liszt, dara, durva őrlemény) nem sorolhatóak a 10. Árucsoportba. Ezen malomipari termékek a 11. Árucsoportba vagy a 23. Árucsoportba tartoznak. A szállítás során összetört termékek is ide tartoznak.
- A gabonacsíra egészben, hengerelve, pelyhesítve vagy őrölve mindig a 1104 vámtarifaszám alá tartozik.
- Továbbá, nem tartozik ide a puffasztott gabonapehely, amelyet puffasztással vagy pörköléssel nyernek, valamint a bulgur búza elkészített szem formában.

1. **Kukorica (vtsz.: 1005)**

Sok fajta kukorica ismert, amelyeknél a szemek színe többféle: lehet aranyárga, fehér, néha pirosasbarna vagy tarka. Az alakjuk is különféle, létezik gömbölyű, hosszúkás, lapos stb.

A **kukorica vetőmag is ide sorolandó**, de kizárólag olyan kukoricaszemet jelent, amely az illetékes nemzeti hatóság szerint vetési célra szolgál.

Fontos szabály azonban, hogy a főzni való csemegekukorica nem tartozik ezen vámtarifaszám alá. A főzni való csemegekukorica (*Zea mays var. saccharata*) esetében a 7. Árucsoport jön szóba.

2. **Búza és kétszeres (vtsz.: 1001)**

E vámtarifaszám alá tartozik a kemény búza (durumbúza), a közönséges búza, a tönkölybúza (kis magvú, barna színű gabonafajta, amely cséplés után is megtartja burkát) és a **kétszeres** (a búza és a rozs keveréke, általában kettő az egyhez arányban) **vetőmag**.

A vetőmag válogatott termék és általában csomagolása (pl. a felhasználási célt megjelölő címkével ellátott zacskó) és magasabb ára alapján lehet felismerni. Ezeket a magokat rovarkátevők vagy madarak elleni, vetés utáni védelem céljából kezelhetik.

A „keménybúza” (durumbúza) kifejezés alatt a *Triticum durum* búzafajt, valamint a *Triticum durum* fajták keresztezéséből származó olyan hibrideket kell érteni, amelyeknek a kromoszómaszáma 28, tehát ugyanannyi, mint az eredeti fajtának.

3. **Árpa (vtsz.: 1003)**

Az árpa a búzánál húsosabb szemű. Főképpen állati takarmányként, malátagyártásra, és fényezve vagy gyöngyözve pedig leves-készítmények vagy főtt ételek készítésére használják.

Vetőmagként is ehhez a vámtarifaszámhoz sorolandó.

Az árpa esetében is figyelembe vehető a búzánál leírtak, miszerint a vetőmag válogatott termék és általában csomagolása és magasabb ára alapján lehet felismerni.

Azok az árpafajták, amelyeknek természetes állapotukban nincs héjuk vagy hüvelyük, e vámtarifaszám alá tartoznak, feltéve, hogy cséplésen és rostáláson kívül másképpen nem megmunkáltak.

Ugyanakkor léteznek olyan árpafajták, amelyek héja (vagy hüvelye) a fejlődés során egybenő a maggal és ennek következtében attól egyszerű csépléssel vagy rostálással nem választható el. Az ilyen fajta árpamag csak héjasan (vagy hüvellyel) tartozik ide.

Abban az esetben mikor malomipari eljárással a héját vagy hüvelyét eltávolították, nem tartozik ide (1104 vtsz.).

Szintén nem sorolható a 1003 vámtarifaszám alá

- csíráztatott árpa (maláta),
- pörkölt maláta

Maláta: csíráztatott szem, melyet forró levegőjű szárítókemencében szárítanak. Gyengén redőzött és kívül barnás-sárga, belül pedig fehér színű. A krétához hasonló nyomot hagy maga után, a víz tetején úszik. Íze gyengén édeskés.

- pörkölt árpa, melyet általában pótkávéként használnak
- az aszaló eljárás során a malátázott magról leválasztott malátacsíra és egyéb sörfőzési hulladék (gabona- és komlóseprő, stb.)

4. **Rozs (vtsz.: 1002)**

A rozs meglehetősen hosszúkás szemű, zöldesszürke vagy halványszürke színű. **Vetőmagként is** ide sorolandó.

A rozs gombás kinövése, melyet anyarozsnak hívnak, azonban nem tartozik e vámtarifaszám alá. (1211 vtsz.).

5. **Zab (vtsz.: 1004)**

Két fő zabfajta ismert: a szürke (vagy fekete) zab és a fehér (vagy sárga) zab.

Ide tartozik a szem héjastól, valamint az olyan zab, amelynek természetes állapotában nincs héja vagy hüvelye, feltéve, hogy cséplésen vagy rostáláson kívül másképpen nem munkálták meg.

Ide tartozik az olyan zab is, amelyből a pelyvatörmeléket közönséges eljárással vagy kezeléssel (csépléssel, rostálással, átrakással stb.) eltávolították.

6. Triticale (vtsz.: 1008 90 10)

A triticale hibrid gabonaféle, amely a búza és a rozs keresztezéséből jött létre. A szem általában nagyobb és hosszúkásabb, mint a rozsé, és mint a búzáé. Külső héja ráncos.

7-9. Napraforgómag, a repce- vagy olajrepcemag, illetve a szójabab, mindezek törve is

A 12. Árucsoportba tartoznak az étkezési olaj, valamint ipari olaj és zsiradék kisajtolására, kivonására (nyomással vagy oldószerrel) szolgáló magok - akár ilyen célra, akár vetési vagy egyéb célra kerülnek bemutatásra -, így ide osztályozandó **a napraforgómag, a repce- vagy olajrepcemag, illetve a szójabab.**

Általános szabályok:

- Ezek a magvak lehetnek egészben, törve, zúzva, hántolva is.
- Keresztülmehetnek hőkezelésen is, főként azért, hogy (pl. a zsírbontó enzimek semlegesítésével és a nedvesség egy részének eltávolításával) a jobb tartósítást biztosítsák, a kesertelenítés, a táplálkozást gátló tényezők semlegesítése vagy a felhasználás megkönnyítése céljából. Ez a kezelés azonban csak akkor megengedett, **ha nem változtatja meg** a magvaknak a természetes jellegét és nem válnak alkalmasabbá egy különleges célra való felhasználásra, mint amelyre általában használják.

Az olaj kivonása után az olajos magvakból visszamaradó szilárd üledék nem tartozik ide (a zsírtalanított lisztet és darát is beleértve).

7. Napraforgó-mag, törve is (vtsz. 1206 00)

Ez alatt a közönséges napraforgó (*Helianthus annuus*) magját értjük. Ide tartozik a sötét és fehér csíkos héjú, illetve az egyöntetűen fekete héjú napraforgómag is, vetésre vagy más célra történő felhasználás esetén is, héjában vagy héj nélkül, egészben, törve, zúzva is, illetve az általános szabályokban részletezett hőkezelést követően is.

A sötét és fehér csíkos héjú napraforgómagot általában cukrászati termékek készítéséhez, madáreledelként vagy közvetlen fogyasztásra szánják. A mag hosszúsága legtöbbször csak fele a héj hosszának, amely elérheti a 2 cm-t is. Az ilyen magok olajtartalma megközelítőleg 30-35 tömegszázalék.

Az egyöntetűen fekete héjú napraforgómagot az emberi fogyasztásra szánt olaj készítéséhez használják. Rendszerint héjában szállítják, a mag és a héj hossza általában szinte azonos. Az ilyen magok olajtartalma rendszerint megközelítőleg 40-45 tömegszázalék.

8. Repce- vagy olajrepcemag, törve is (vtsz. 1205)

Ide tartozik az olajrepcé- vagy repcemag (számos, a *Brassica* fajba tartozó növényfajta magja, különösen a *B. napus* és a *B. rapa* (vagy *B. campestris*)).

E vtsz. alá kell osztályozni mind a hagyományos olajrepcé és repce magját, mind az alacsony erukasav tartalmú olajrepcé- vagy repcemagot. Az alacsony erukasav-tartalmú olajrepcé- vagy repcemag” olyan olajrepcé- vagy repcemagot jelent (pl. a kanola magból, illetve a „duplanullás” európai olajrepcé vagy repce magja), amelyből a kinyert stabilizált olaj erukasav tartalma kevesebb, mint 2 tömegszázalék és az ilyen magból származó szilárd összetevő 30 mikromol/gramm értéknél kevesebb glukoizolátot tartalmaz.

Ide tartozik az általános szabályokban részletezett formában és célra.

9. Szójabab, törve is (vtsz. 1201)

A szójabab (a *Glycine max* magja) zöld, barna és fekete színű lehet. Gyakorlatilag nincs benne keményítő, de gazdag fehérjékben és olajban.

Az e vtsz. alá tartozó szójababot kesertelenítés céljából hőkezelhetik. Ide tartozik az általános szabályokban részletezett formában és célra.

Nem tartozik ide a kávépótlóként használt pörkölt szójabab, továbbá a „zöld szójabab”-ként vagy „zöld babként” árusított mag.

(NAV Szakértői Intézete 4048-I/2012. NAV SZI)

NYILATKOZAT

a 2008.01.01-től hatályos, az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény
142.§-a szerinti „fordított” adózás alkalmazásához

A nyilatkozattevő adatai:

A nyilatkozattevő magánszemély, képviselő neve:.....
Lakcíme: személyi ig. száma:
Képviselési jogosultsága:.....
Vevő neve:.....
Vevő székhelye:.....
Vevő adószáma:.....
Vevő cégjegyzékszám / vállalkozói igazolvány száma:

A vevő nyilatkozata:

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a
..... eladó által
.....sorszám alatt kiállított számlát vevőként mint

- a) áfa - alany**
 - b) eva - alany**
 - c) kizárólag tárgyi mentes tevékenységet folytató adóalany**
 - d) alanyi adómentes**
 - e) mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalany**
 - f) nem adóalany szervezet**
 - g) magánszemély**
- fogadom be.***

A nyilatkozattal vevő tudomásul veszi, hogy amennyiben adóalanyiságát az a)– c) pontok szerint jelölte meg, akkor a szállító által részére kiállított nettó számla után az általános forgalmi adót az adóhatóság felé felszámítja.

Kelt:.....

.....
Nyilatkozatot tevő (cégszerű) aláírása

*/A megfelelő helyen kérjük aláhúzni szíveskedjék!/
.....

Számlázási segédlet

Ssz.	Mezőgazdasági termék értékesítő jogállása (Eladó)	Vevő jogállása	Számlázás
1.	ÁFA-alany	Magánszemély	Általános szabályok szerint ÁFÁ-san kell számlázni.
2.	ÁFA-alany	Alanyi mentes adóalany	Általános szabályok szerint ÁFÁ-san kell számlázni.
3.	ÁFA-alany	Kizárólag „tárgyi mentes” tevékenységet folytató adóalany	Fordított ÁFÁ-s számlát kell kiállítani. A számlabefogadó, mint vevő fizeti meg az ÁFÁ-t, de levonási joga nincs, mivel adómentes értékesítéshez használja a terméket. (javasolt fenti nyilatkozat bekérése)
4.	ÁFA-alany	ÁFA-alany	Fordított ÁFÁ-s számlát kell kiállítani.
5.	ÁFA-alany	EVA-alany	Fordított ÁFÁ-s számlát kell kiállítani. A számlabefogadó EVA-alany, mint vevő fizeti meg az ÁFÁ-t, de levonási joga nincs az EVA-alanynak.
6.	ÁFA-alany	Mezőgazdasági tev. Folytató különleges jogállású adóalany	Általános szabályok szerint ÁFÁ-san kell számlázni.
7.	Alanyi mentes adóalany	Minden vevő	Alanyi mentes értékesítésről nettó számlát ad, sem az eladónak, sem a vevőnek nincs ÁFA fizetési kötelezettsége.
8.	EVA-alany	Magánszemély	Általános szabályok szerint ÁFÁ-san kell számlázni.
9.	EVA-alany	Alanyi mentes adóalany	Általános szabályok szerint ÁFÁ-san kell számlázni.
10.	EVA-alany	Kizárólag „tárgyi mentes” tevékenységet folytató adóalany	Fordított ÁFÁ-s számlát kell kiállítani. Ld. 3. pont
11.	EVA-alany	ÁFA-alany	Fordított ÁFÁ-s számlát kell kiállítani.
12.	EVA-alany	EVA-alany	Fordított ÁFÁ-s számlát kell kiállítani. Ld. 5. pont
13.	EVA-alany	Mezőgazdasági tev. Folytató különleges jogállású adóalany	Általános szabályok szerint ÁFÁ-san kell számlázni.

Megjegyzés:

A fordított adózás **nem alkalmazható**, ha:

- az igénybevevő áfa-alany, de alanyi adómentességet élvez,
- vagy mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalanyként különleges jogállása van.

Ezek ugyanis olyan jogállások, amelyek alapján az adóalanytól adó fizetése nem követelhető.

A kizárólag **mezőgazdasági tevékenységet folytató különleges jogállású áfa adóalanyok**, akik az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. Törvény (továbbiakban: Áfa tv.) XVI. fejezetének rendelkezései szerint adóznak.

A mezőgazdasági tevékenységet végző adóalanyt – ilyen minőségében – e tevékenysége tekintetében különleges jogállás illeti meg, melynek keretében fő szabályként adófizetésre nem kötelezett, adólevonási jogot nem gyakorolhat, nem terheli bevallási kötelezettség. Különleges jogállás esetén e tevékenysége körében teljesített termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása után, a felvásárlási áron felül, az ellenérték részeként **kompenzációs felárra jogosult**. Azt, hogy az általános forgalmi adó szempontjából mely – az adóalany saját vállalkozásában előállított – növénytermelési, állattenyésztési termékek értékesítése, illetőleg mely – az adóalany saját tárgyi eszközének használatával végzett – szolgáltatásnyújtása után jogosult egy adóalany kompenzációs felárra, az áfatörvény melléklete határozza meg, és emellett egyéb feltételeknek (vállalkozás nagysága, egyéb tevékenységek folytatása esetén a mezőgazdasági tevékenységből származó bevétel túlnyomórészt kitevő aránya stb.) is meg kell felelni (és a termék vásárlójának, a szolgáltatás igénybe vevőjének is olyan személynek kell lenni, akire/amelyre a kompenzációs felár terhelhető).

A különleges jogállású mezőgazdasági tevékenységet végző adóalany kompenzációs felárra jogosult akkor is, ha ezen körbe tartozó értékesítését külföldön – az Európai Unió más tagállamában, vagy az Unión kívüli harmadik országban – nyilvántartásba vett adóalanynak (kivéve, ha az szintén különleges jogállású mezőgazdasági termelő) teljesíti. Ehhez közösségi adószám kiváltására nincs szükség.

A mezőgazdasági tevékenységét folytató adóalany joga van ahhoz, hogy a különleges jogállásáról – a bejelentkezéskor vagy azt követően – lemondjon és az általános szabályok szerinti adófizetési kötelezettséget és adózási szabályokat vagy (amennyiben annak törvényi feltételei fennállnak) alanyi adómentességet válasszon. Ha azonban élt a változtatás jogával, akkor attól a változtatást követő második adóév végéig nem térhet el (vagyis nem illeti meg a különleges jogállás és a kompenzációs felár).

Abban az esetben **sem alkalmazandó** a fordított adózás, ha:

- alanyi adómentes adóalany,
- vagy mezőgazdasági tevékenységet végző különleges jogállású adóalany

teljesít (értékesít) a fordított adózás alá tartozó termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást.

Az EVA-alanyok fordított adózás szempontjából mind értékesítőként, mind beszerzőként áfa alanynak minősülnek. Így amennyiben EVA-alany teljesít fordított adózás alá tartozó ügyletet olyan beszerző részére, akivel szemben a fordított adózás alkalmazandó, úgy nem számíthat fel áfát az ügylet során.

Aki EVA-alanyként szerez be fordított adózással érintett terméket, vesz igénybe szolgáltatást, úgy az áfát az adóévre vonatkozó EVA-bevallásában köteles megállapítani és a bevallás benyújtására előírt határidőig megfizetni.